

λειού τὸ γιοφύρι' Τσακίλ. 'Αποπάνω εἶναι τοῦ γιοφύρι π' ἀπολνάνει τὴ σαῖτα Μέτρ. 6) Μικρὸν ξύλινον ἐξάρτημα τῆς παγίδος τῶν πτηνῶν Πόντ. 7) Τεμάχιον ξύλου τὸ ὁποῖον προσαρμόζεται εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν τῆς ἄνω μυλόπετρας τοῦ χειρομύλου περὶ τὴν ὀπὴν αὐτῆς, διὰ τῆς ὁποίας διέρχεται ὁ ἄξων τῆς κάτω μυλόπετρας Πόντ. (Κερασ. Νικόπ. Οἶν. Τρίπ.) Συνών. γέφυρα 3. 8) Τὸ κοῖλον τοῦ πέλματος τῶν ποδῶν τοῦ ἀνθρώπου Πόντ. κ.ά. 9) Τὸ μεταξὺ πτέρνας καὶ πέλματος καμπύλον μέρος τῶν ὑποδημάτων 'Αθῆν. 10) Τὸ παρὰ τὰ ὀστέα τῆς λεκάνης μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σκελετοῦ Εὐβ. (Αὐλωνάρι.) 11) 'Η κυρτὴ ἐπιφάνεια τῆς γραφίδος Πελοπν. (Δυρράχ.) 12) Κατὰ πληθ. γέφυρια αἱ δύο κλεῖδες τοῦ στέρνου Εὐβ. (Κουρ. κ.ά.) Σκῦρ. 13) 'Ομοίως κατὰ πληθ. γεφύρια, ἡ τεχνητὴ ὁδοντοστοιχία Μακεδ. (Φλόρ.) 14) 'Υπὸ τύπ. ποτάμι-γεφύρι, παιδιὰ παιζομένη ὑπὸ δύο παικτῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ εἰς πετᾶ ὑψηλὰ τὴν πέννα, ὁ δὲ ἕτερος λέγει «ποτάμι» ἢ «γεφύρι» καί, ἐάν κατὰ τὴν πτώσιν τῆς ἡ πέννα δεικνύῃ τὴν ὄψιν ἡ ὁποία ἐλέγχθη, τὴν κερδίζει ὁ δεύτερος οὗτος παίκτης καὶ τὴν χάνει ὁ πρῶτος, ἂν πάλι δεικνύῃ τὴν ἀντίθετον ὄψιν, γίνεται τὸ ἀντίθετον Πελοπν. (Δυρράχ.) 15) 'Υπὸ τύπ. γεφύρι, παιδιὰ κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ παῖκται τῆς μιᾶς ὁμάδος σχηματίζουν συνεχῇ σειρὰν τιθέμενοι ὁ εἰς ὀπισθεν τοῦ ἄλλου μὲ τὴν ράχιν κεκαμμένην, ὥστε οἱ παῖκται τῆς ἄλλης ὁμάδος νὰ δύνανται νὰ ἱππεύσουν ἐπ' αὐτῶν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ παιγνιδίου Μακεδ. (Φλόρ.)

γεφυριάζω Πόντ. (Τραπ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γέφυρα ἢ γεφύρι.

Κατασκευάζω γέφυραν.

γεφυρίκα ἢ, Πόντ. ('Οφ. Τραπ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γεφύρι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίκα.

'Η μικρὰ γέφυρα. Συνών. βλ. εἰς λ. γεφυράκι.

γεφυρίτσα ἢ, ἐνιαχ. γιοφυρίτσα Προπ. (Μαρχαρ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γεφύρι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίτσα.

Γεφυράκι, τὸ ὅπ. βλ.: Μόλις εἶδανε καὶ φωνάξαμ' ἄγέρα, αὐτοὶ πῆγαν νὰ περάσουν ἀπ' τὴ γιοφυρίτσα.

γεφυρίτσι τό, ἐνιαχ. γιφ'ρίτσι 'Ηπ. (Ζαχόρ. κ.ά.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γεφύρι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίτσι.

Γεφυράκι 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Πάγκα μὴ τὰ κατσίκια ὡς τὰ γιφ'ρίτσια.

γεφυροκόλιν τό, Πόντ. (Κερασ.) γεφυροκόλ' Πόντ.

('Ιμερ.)

'Εκ τῶν οὐσ. γεφύρι καὶ κόλος.

Γεφυροπόδι, τὸ ὅπ. βλ.: 'Ἄσμ.

Σίτ' σέμπαινε, σίτ' ἔβγαίνε καὶ 'ς σὰ καφουλοκόλᾱ,

ἐράευνε τ' ἀρνόπον ἀτ'ς καὶ 'ς σὰ γεφυροκόλᾱ

(καφουλοκόλᾱ = αἱ ρίζαι τῶν θάμνων, ἐράευνε = ἀνεζήτει) 'Ιμερ.

γεφυροπόδιν τό, Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.)

'Εκ τῶν οὐσ. γεφύρι καὶ πόδιν, διὰ τὸ ὁποῖον βλ. πόδι.

'Η βάσις, ἡ κρητὶς τῆς γεφύρας ἐνθ' ἄν.: 'Ἄσμ.

'Εβγαίνει κι ἀραγεύει ἀτὸν ραχᾶ καὶ πολιτείας

καὶ 'ς τὰ λιθαροσπιάσματα καὶ 'ς τὰ γεφυροπόδα

(ἀραγεύει = ἀναζητεῖ) Κερασ. Τραπ.

* **γεφυρόπουλον** τό, γεφυρόπον Πόντ. (Τραπ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γέφυρα ἢ γεφύρι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ποῦλον.

Μικρὰ γέφυρα. Συνών. εἰς λ. γεφυράκι.

γεφυροσκάλι τό, Πόντ. (Χαλδ.)

'Εκ τῶν οὐσ. γέφυρα ἢ γεφύρι καὶ σκαλί.

Προεξοχὴ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐκατέρως τῶν βάσεων τῆς γεφύρας, συνήθως εἰς τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἀρχίζει ἡ εὐθεῖα δομὴ νὰ λαμβάνῃ καμπύλον σχῆμα. 'Ἄσμ.

Κ' ἐγὼ ἔχτ'σα κ' ἐχάλασα κ' ἐγὼ καρδοπονέθα

κ' ἔχτ'σα τὴν φωλίτσαν μου σ' ἕναν γεφυροσκάλι

(καρδοπονέθα = ἡσθάνθη πόνον εἰς τὴν καρδίαν).

γεφυροσκέλι τό, ἀμάρτ. γεφυροσκούλ' Πόντ. (Χαλδ.)

'Εκ τῶν οὐσ. γέφυρα ἢ γεφύρι καὶ σκέλι.

Καθένα σκέλος τῆς γεφύρας. Συνών. Τῇ γεφύρῃ τὸ σκούλον.

γεφυρούδα ἢ, ἀμάρτ. 'ιφυρούδα Α. Ρουμελ. (Σιναπλ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γέφυρα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -οῦδα.

'Η μικρὰ γέφυρα. Πβ. γεφυρίκα.

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γεφυρούδα Μακεδ. (Πεντάπολ.)

γεφυρούδιν τό, Κύπρ. γιφυρούδ' Μακεδ. ('Ἀσσηρ.

Δοξᾶτ.) γιοφυρούδιν Κύπρ. γιουφ'ρούδ' Μακεδ. (Βρασν. Ροδολίβ. Στεφανιν. κ.ά.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γεφύρι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -οῦδι.

Γεφυράκι 1, τὸ ὅπ. βλ.

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γεφυρούδια Βιθυν.

(Κουβούκλ.), Γιφυρούδια Μακεδ. (Νάουσι.) Γιοφυρούθκια Κύπρ. (Μένουκ.) Γιουφ'ρούδια Μακεδ. (Στεφανιν.)

γεφυρούλα ἢ, ἐνιαχ. γιουφ'ρούλα Στερελλ. (Κουνου-

πίν. Μύτικ. Σπάρτ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γέφυρα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -οῦλα.

Γεφυράκι 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Πέρασ' οὐ λόλους τ' γιουφ'ρούλα κι μ' ἔφρι τὴ γαδ'ρούλα μ' μὴ τοῦ σ'τάρ' Μύτικ.

γεφυρούλι τό, ἐνιαχ. γιοφυρούλι Πελοπν. (Γαργλ.

Μαργέλ. 'Ολυμπ. Παιδεμέν. κ.ά.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γέφυρα ἢ γεφύρι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -οῦλι.

Γεφυράκι 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Πέρασε τὸ γιοφυρούλι καὶ διάκε τοῦ Κοντογόνι (= πῆγε στὸ χωρίον Κοντογόνι) Παιδεμέν.

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γιοφυρούλια 'Ολυμπ.

γεφύρωμα τό, Γ. Στρατήγ., Τί λέν τὰ κύμ.—Λεξ. Περ.

Βυζ. Πρω. Δημητρ. γεφύρωμαν Πόντ. (Τραπ.) γιφύρωμα Στερελλ. (Αἰτωλ. 'Ακαρναν.) γιουφύρωμα Στερελλ. (Αἰ-

τωλ. 'Ακαρναν. κ.ά.)

'Εκ τοῦ ρ. γεφύρωω.

1) 'Η διὰ γεφύρας ζεύξις Πόντ. (Τραπ.) — Λεξ. Περ. Βυζ. Πρω. Δημητρ. 2) Μεταφ., ἡ μετὰ τοῦ παρελθόντος σύνδεσις Γ. Στρατήγ. ἐνθ' ἄν.: Ποίημα.

γεφυρώνω

Ἡ φωτεινὴ ἱστορία σου μὲ φέρν' αἰώνια πίσω
σ' ἓνα χρυσὸ γεφύρωμα μὲ τὴν παλιὰ ἐποχή.

γεφυρώνω ἦ, Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γέφυρα* καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. *-ῶνα*.
Μεγάλῃ γέφυρα: Ἄσμ.

Κόρασον ἐτραγώδινεν ἀφκά 'ς σὴν γεφυρώναν
Πβ. *γέφυρα* 1.

γεφυρώνω λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.
κ.ά.) — Λεξ. Βάιγ. Βυζ. Μπριγκ. Δημητρ. *γυφυρώνου* Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. κ.ά.) *γιοφυρώνω* Πελοπ. (Λάστ.
κ.ά.) — Λεξ. Βλάχ. Βάιγ. *γιουφυρώνου* Μακεδ. (Βογασ.)
Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ρ. *γεφυρω*.

Κατασκευάζω γέφυραν, ζευγνύω τὰς ὄχθας ποταμοῦ διὰ
γεφύρας ἐνθ' ἄν.: Ἐγεφύρωσαν τὸ ποτάμ' Πόντ. (Τραπ.)
Πότε νὰ γεφυροῦται τὸ ποτάμ' νὰ διαβαίνωμε; Πόντ. (Ὁφ.)
Πβ. *ἀγεφύρωτος*.

γεψᾶτος ἐπίθ. Ἀνδρ. (Κόρθ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γέψη* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-ᾶτος*.

Ὁ εὐγευστος ἐνθ' ἄν.: Ἐχω ἀλαφρὸν κρασί, γεψᾶτο Κόρθ.
Τ' ἀουλάτα σῦκα 'ναι πολὺ γεψᾶτα (ἀουλάτα=ἀβγουλᾶτα,
μεγάλα μὲ σχῆμα ἀβγοῦ) Ἀπύρανθ.

γέψιμο τό, Νάξ. (Δαμκρ.) Πελοπ. (Κίτ. Μάν.)—Λεξ.
Βάιγ. Βλαστ. *γέψιμον* Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) *γέψ'μον* Στε-
ρελλ. (Φθιώτ. Φωκ. κ.ά.) *έψιμο* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γεύω, ἐκ θέμ. τοῦ ἀορ., καὶ τῆς παραγωγ.
καταλ. *-ιμο*. Ὁ τύπ. *γέψιμο* καὶ εἰς Σομ.

Α) Κυριολ. 1) Γ ε ὕ σ η 2, τὸ ὁπ.βλ., Πελοπ. (Κίτ. Μάν.)—
Λεξ. Βάιγ Βλαστ.: Τὸ λάδι 'ς τὸ γέψιμό του τὸ καταλαβαίνει
ἂν εἶναι καλὸ Κίτ. 2) Ἡ ἐστίασις, ἡ παράθεσις γεύματος εἰς
τινα Νάξ. (Ἀπύρανθ. Δαμκρ.): Ἡ γριά Καλὴ ἤφερνεν ὅλες
τοὶ εἰτόνισσες καὶ τῶν ἤκανε ἐδὰ τὸ ἔψιμο Ἀπύρανθ. Θὰ
φέρω τρία παλληκάρια νὰ κάμω γέψιμο Δαμκρ.

Β) Μεταφ. Ἡ ταλαιπωρία Στερελλ. (Αἰτωλ. Φθιώτ. Φωκ.
κ.ά.): Τὸν γέψ'μον τσακᾶει κόκκαλα (ἡ μεγάλη κούρασις
καταβάλλει πολὺ τὸν ἄνθρωπον) Φθιώτ. Πβ. *γεύω* B2.

γέψιμος ἐπίθ. Μύκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γέψη* καὶ τῆς καταλ. *-ιμος*.

Ὁ εὐάρεστος εἰς τὴν αἵσθησιν τῆς γεύσεως, ὁ εὐγευστος:
Παναγιά, 'δὲ γέψιμο κοριάσι!

γεωγραφία ἦ, λόγ. κοιν. *γιογραφία* πολλαχ. *γιου-*
γραφία βόρ. ιδιῶμ.

Τὸ Ἑλληνιστ. οὐσ. *γεωγραφία*. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Ἡ ἐπιστήμη ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν σπου-
δὴν καὶ περιγραφὴν τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ τῶν ἐπ'
αὐτῆς ποικίλων φαινομένων λόγ. κοιν.: Μαθαίνει-ξέρει-
σπουδάζει *γεωγραφία* κοιν. 2) Σύγγραμμα πραγματευόμενον
γεωγραφικόν τι θέμα ἢ διδακτικὸν τῆς γεωγραφίας βιβλίον
λόγ. κοιν.: *Γεωγραφία ἀστρονομικὴ - βοτανικὴ - ζωολογικὴ-
ἱστορικὴ - Ἑλλάδος - Εὐρώπης - Οἰκονομικὴ - Παγκόσμια-
στρατιωτικὴ* κ.τ.τ. Πῆρε μιά *γιογραφία* νὰ διαβάσῃ νὰ ξε-
στραβωθῇ. Δὲ μαθαίνεται ἡ *γιογραφία* 'ς τὸ ποδάρι θέλει
διάβασμα καλὸ καὶ προσοχὴ 'ς τὸ χάριτη πολλαχ. 3) Τὸ δι-
δασκόμενον εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα μάθημα τῆς γεω-
γραφίας λόγ. κοιν. Ἦτανε ὁ πρῶτος μαθητῆς 'ς τὴν τάξη.

γεωμέτρης

Στὴ *γιογραφία* καὶ 'ς τὴν *ἱστορία* δὲν τὸν ἔφτανε κανένας.
Αὐτὸς εἶναι *κουμπούρα* 'ς τὴν *γιογραφία*. Θὰ μείνῃ γιὰ τὸ
Σεπτέμβρη (= θὰ μείνῃ ἐπανεξεταστέος) κοιν.

γεωγραφικὸς ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Τὸ Ἑλληνιστ. ἐπίθ. *γεωγραφικός*.

Ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν γεωγραφίαν λόγ. κοιν.:
Γεωγραφικὸς ὅρος - πίνακας - χάρτης. Γεωγραφικὴ μελέτη.
Γεωγραφικὸ συνέδριο κ.τ.τ. Ἐργάζεται 'ς τὴν *Γεωγραφικὴ*
Ὑπηρεσίαν Στρατοῦ. Πῆρε δίπλωμα ναυτικοῦ, ἀλλὰ δὲ σκαμ-
πάζει τίποτα ἀπὸ γεωγραφικὸ μῆκος καὶ πλάτος. Εἶμαι
γραμμένος 'ς τὴν Γεωγραφικὴ Ἑταιρεία κοιν.

γεωγράφος ὁ, λόγ. κοιν.

Τὸ Ἑλληνιστ. οὐσ. *γεωγράφος*. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Ὁ ἐπιστημονικῶς ἀσχολούμενος μὲ τὴν γεωγραφίαν
λόγ. κοιν.: Σήμερα μὲ τὸ κερὶ νὰ ψάχνῃς, δὲ βροῖσκεῖς γεω-
γράφο σὰν τὸ Στράβωνα. 2) Ὁ συγγραφεὺς γεωγραφικῶν
βιβλίων, χαρτῶν κ.τ.τ. λόγ. κοιν.

γεωλογία ἦ, λόγ. κοιν.

Τὸ νεώτ. οὐσ. *γεωλογία*.

1) Ἡ ἐπιστήμη ἡ ὁποία ἐρευνᾷ τὴν διαμόρφωσιν καὶ ἐξέ-
λιξιν τῆς γῆς καὶ τοῦ ἐπ' αὐτῆς φυτικοῦ καὶ ζωικοῦ κόσμου
λόγ. κοιν.: Τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς του ἦταν νὰ σπουδάσῃ γεω-
λογία. 2) Τὸ σύγγραμμα τῆς γεωλογίας λόγ. κοιν.: Δανεί-
στηκε τὴν γεωλογία τὴ δική μου καὶ μοῦ τὴν ἔκανε σὰν
τὰ μούτρα του (=τὴν λέρωσε) Ἀθῆν. 3) Τὸ διδασκόμενον εἰς
τὰ μέσα, ἀνώτερα καὶ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα μά-
θημα τῆς γεωλογίας λόγ. κοιν.: Δὲν πατάει στὴ τάξη τὴν
ᾧρα τῆς γεωλογίας, γι' αὐτὸ θὰ πάρῃ μονάδα 'ς τὸν ἔλεγχό
του! Ἐξετάστηκε προφορικὰ 'ς τὴν γεωλογία καὶ πῆρε ἀρι-
στα. Διδάσκει γεωλογία 'ς τὸ Λύκειο. Τὰ θέματα τῆς γεω-
λογίας ἦταν εὐκόλα κοιν.

γεωλογικὸς ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γεωλογία* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ικός.

Ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν γεωλογία λόγ. κοιν.:
Γεωλογικὸς ὅρος - χάρτης κ.τ.τ. Εἶναι διευθυντῆς τῆς *Γεω-*
λογικῆς Ὑπηρεσίας. Ἐργάζεται 'ς τὸ Ἰνστιτοῦτο Γεωλο-
γικῶν καὶ Μεταλλευτικῶν Ἐρευνῶν. Τὸν ἄλλο μῆνα θὰ
γίῃ τὸ γεωλογικὸ συνέδριο.

γεωλόγος ὁ, λόγ. κοιν.

Τὸ νεώτ. οὐσ. *γεωλόγος*.

Ὁ ἐπιστήμων ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὴν γεωλογία λόγ. κοιν.
Ὁ φίλος μου εἶναι γεωλόγος. Μελετᾷ τὰ πετρώματα τῆς
γῆς καὶ τοῦ ἀρέσει νὰ σπουδάσῃ γεωλόγος.

γεωμέτρης ὁ, λόγ. πολλαχ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *γεωμέτρης*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ ἐπιστήμων ὁ ὁποῖος ἀσχολεῖται μὲ τὴν γεωμετρίαν
λόγ. πολλαχ. 2) Ὁ κατ' ἐπάγγελμα καὶ πρακτικῶς κατα-
μετρῶν τὴν γῆν, ὁ χωρομέτρης λόγ. πολλαχ. 3) Μεταφ.,
ἄνθρωπος ἄεργος περιδιαβάζων εἰς τὰς ὁδοὺς ὡς νὰ κατα-
μετρῇ ταύτας — Λεξ. Πρω. Συνών. *βολτογύρης,*
γκεζερετζῆς, γκεζεροσπίτης, γυριστής,
γυρουλάς, γυρουλιάρης, δερνοθύρης,
μπολιάρης, μπολοθύρης, πορτής, πορ-
τογύρης, σοκακάς, σουλατσασδόρος, χα-
σομέρης.

